

2014/025

ONTVANGEN 26 JUNI 2015

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

NHTV
T.a.v. De heer mr. H.M.C.M. van Oorscot
Postbus 3917
4800 DX BREDA

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
IPC 2250

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **12 SEP. 2014**
Betreft aanvraag doelmatigheidstoets hbo Master Imagineering van de NHTV

Onze referentie

666522
Uw brief van
18 juli 2014

Uw referentie
CvB/736/HvO/ape

Geachte heer Van Oorscot,

Met uw brief van 18 juli 2014, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 21 juli 2014, hebt u mij uw voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Master Imagineering, Master in Business Innovation from the Experience Perspective als bekostigde opleiding in Breda te verzorgen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 18 augustus 2014, met kenmerk 2014/025, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten om niet in te stemmen met uw voornemen de hbo-masteropleiding Master Imagineering, Master in Business Innovation from the Experience Perspective als bekostigde opleiding in Breda te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het vermelde in het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan criterium a in artikel 6 van de Beleidsregel. Toetsing van de overige criteria is dan niet meer aan de orde. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Vereniging Hogescholen, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

Onze referentie

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. ~~Mijnée~~

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. R. Minnée
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Minnée,

datum 18 augustus 2014 Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag nieuwe opleiding van NHTV ten behoeve van de hbo masteropleiding Imagineering, Master in Business Innovation from the Experience Perspective te Breda.

onderwerp
advies nieuwe opleiding
hbo master
Imagineering,
Master in Business Innovation
from the Experience
Perspective
NHTV
Breda

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
met vriendelijke groet,

ons kenmerk
2014/025

bijlagen
advies CDHO
beoordelingskader

mr. R.G.K. Voss
vicevoorzitter CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 21 juli 2014 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van NHTV om de hbo masteropleiding Imagineering, Master in Business Innovation from the Experience Perspective als bekostigde opleiding te verzorgen te Breda. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum
18 augustus 2014

onderwerp **Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs**

nieuwe opleiding
NHTV
hbo master
Master Imagineering,
Master in Business Innovation
from the Experience
Perspective
Breda

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van NHTV om de opleiding hbo master Imagineering, Master in Business Innovation from the Experience Perspective als bekostigde opleiding te Breda te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

ons kenmerk
2014/025

bijlage

beoordelingskader

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager biedt sinds 2006 de master Imagineering in onbekostigde vorm aan. Aanvrager verzoekt om bekostiging van deze opleiding omdat zij ook andere studenten wil aantrekken die het huidige hoge instellingscollegegeld niet kunnen betalen. Het betreft een opleiding verandermanagement waarin o.a. noties uit de creatieve sector worden toegepast om bedrijfsprocessen te verbeteren. De opleiding is een éénjarige master waarin studenten volgens aanvrager 'leren om een organisatie te begeleiden in het transformeren van de ondernemingslogica. Dit gebeurt via het benutten van de collectieve creativiteit, zodat de organisatie in staat is meer adaptief te opereren in een dynamische, turbulente en onvoorspelbare omgeving.'

Aanvrager doet een beroep op de criteria a, b en c in art. 6 en op het criterium in art. 13 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel. Toetsing van de overige criteria is derhalve niet aan de orde.

pagina 2 van 5 *Beoordeling criterium a Beleidsregel*

Aanvrager stelt dat de opleiding nieuw en noodzakelijk is. Zij vergelijkt de voorgenomen opleiding Imagineering met een aantal bestaande hbo en wo masters op het gebied van (verander)management, management in de creatieve sector en vormgeving. Zij concludeert dat twee bestaande opleidingen sterk verwant zijn aan de master Imagineering: de master Vormgeving van de Design Academy Eindhoven en de master Management, Cultuur en Verandering van NCOI. Vier andere bestaande opleidingen zijn volgens aanvrager in mindere mate verwant: de master Organisational Change and Consulting van de Erasmus Universiteit Rotterdam, de master Management en Innovatie in maatschappelijke organisaties van de Hogeschool Arnhem-Nijmegen, de master Management en Innovatie van Pro Education Amsterdam (deze opleiding is niet op de website van Pro Education vermeld, dus kon deze door de commissie niet beoordeeld worden) en de track Entrepreneurship and Management in the Creative Industries binnen de master Business Studies van de Universiteit van Amsterdam.

Volgens aanvrager deelt de voorgenomen master Imagineering met de master Vormgeving van de Design Academy Eindhoven de gerichtheid op de creatieve industrie, de benadering van vraagstukken vanuit design en een focus op verandering van bedrijven. De commissie deelt deze opvatting niet. De master Vormgeving is onderverdeeld in vier richtingen: contextual design, social design, information design en design curating and writing. Contextual design gaat over de vraag wat design is en welke rollen een ontwerper kan spelen in diverse contexten. De afstudeerrichting is toegankelijk voor afgestudeerde (bachelor) ontwerpers die hun vakkennis een theoretische verdieping willen geven. Er wordt geen aandacht besteed aan bedrijfsprocessen of verandermanagement. Social design heeft betrekking op de interactie tussen ontwerper en publiek/afnemer en biedt masterstudenten net als Contextual design verdieping van de ontwerp-kennis die in de bachelorfase is opgedaan. Information design is meer gericht op online ontwerp en digitale technologie, ook hier geldt dat de opleiding de theoretische kennis verdiept van afgestudeerde ontwerpers, maar ook journalisten en technici. De afstudeerrichting design curating and writing is gericht op studenten die als curator of designcriticus aan het werk willen. Het gaat dus om een totaal andere opleiding dan de master Imagineering omdat alle afstudeerrichtingen van de opleiding gericht zijn op verdieping van de theoretische kennis van ontwerpers en niet op management, verandering van bedrijfsprocessen of de creatieve sector an sich.

Een aantal andere opleidingen die aanvrager noemt vertoont wel sterke overeenkomsten met de voorgenomen master Imagineering. De master Management, Cultuur en Verandering van NCOI is een onbekostigde masteropleiding die gericht is op transformatie van bedrijfsprocessen. In deze opleiding komen diverse (verander)managementtheorieën en strategieën aan bod en werken de studenten zowel individueel als gezamenlijk aan projecten waarbij veel aandacht is voor de specifieke context waarin elke student werkt. Dit geldt ook voor de master Imagineering. De opleiding is toegankelijk voor ervaren managers uit alle bedrijfstakken. Uit het curriculum van de masteropleiding Management, Cultuur en Verandering kan niet worden opgemaakt of binnen de opleiding aandacht wordt besteed aan noties als collectieve creatie en non-lineaire veranderprocessen.

De bekostigde masteropleiding Organisational change & consulting van de Erasmus Universiteit Rotterdam vertoont eveneens sterke overeenkomsten met de

pagina 3 van 5 master Imagineering. Deze masteropleiding is toegankelijk voor studenten met een universitair bachelordiploma of een hbo bachelor plus schakelprogramma. In de opleiding wordt ingegaan op een groot aantal managementtheorieën, waaronder ook collectieve besluitvorming, sturing door groepen en andere non-lineaire managementvormen. Dit komt sterk overeen met het programma van de master Imagineering. Daarnaast wordt er binnen de opleiding aandacht besteed aan gedragsbeïnvloeding, het leiden van een professionele organisatie, crosscultureel management en retorica en de studenten werken zowel individueel als in groepen.

De onbekostigde master Management en Innovatie in maatschappelijke organisaties van de Hogeschool Arnhem-Nijmegen bevat vijf leerlijnen: strategisch ondernemen (richten), sturen en inrichten (inrichten), veranderen en implementeren (verrichten), persoonlijk leiderschap en onderzoeksmethodologie. Met name binnen de leerlijnen strategisch ondernemen, sturen en inrichten en veranderen en implementeren wordt aandacht besteed aan diverse managementtheorieën, groepsdynamiek en veranderprocessen, net als in de master Imagineering.

De track Entrepreneurship and Management in the Creative Industries binnen de masteropleiding Business Studies van de Universiteit van Amsterdam, is zoals de naam al zegt specifiek gericht op ondernemerschap en management in de creatieve sector. De creatieve sector wordt daarbij ruim genomen, van zzp'ers met een eigen ontwerp bureau tot aan grote organisaties zoals Disney en Pixar. In het curriculum wordt onder andere aandacht besteed aan managementtheorieën, vernieuwingsstrategieën, strategisch management en marketing en ethiek. Op de website wordt expliciet verwezen naar de wijze waarop bij organisaties zoals Pixar wordt gewerkt: in een gezamenlijk creatief proces waarbij werknemers elkaar onderling stimuleren om het beste uit zichzelf te halen. Dit voorbeeld wordt ook op de site van de opleiding Imagineering centraal gesteld.

De commissie concludeert dat het curriculum van een aantal bestaande opleidingen grotendeels overlapt met de inhoud van de opleiding Imagineering. Er wordt in meerdere opleidingen aandacht besteed aan strategisch management, zowel lineair als vanuit vormen van collectieve groepssturing en aan methodes om bedrijfsprocessen te veranderen, al dan niet in de creatieve sector. Bovendien constateert de commissie dat aanvrager het verschil in didactiek tussen de voorgenoemde opleiding en de bestaande masteropleidingen te sterk aanzet. De didactische methode waarbij studenten samen leren en reflecteren is gebruikelijk bij bijna alle managementopleidingen.

Aanvrager stelt dat de benadering van management en veranderprocessen vanuit design en collectieve creativiteit dermate anders is dan een brede managementopleiding waarin allerlei benaderingen over het voetlicht gebracht worden, dat daar een aparte opleiding voor nodig is. De commissie is van mening dat dit verschil door aanvrager onvoldoende geconcretiseerd is. Op grond van de aangeleverde documenten acht de commissie dit verschil niet zo zwaarwegend dat uitsluitend op grond hiervan geconcludeerd kan worden dat het noodzakelijk is om de opleiding Imagineering aan het bekostigde onderwijs toe te voegen.

De commissie concludeert dat de gewenste vernieuwing binnen het bestaande aanbod gerealiseerd kan worden en dat de noodzaak voor het inrichten van deze nieuwe opleiding niet is aangetoond. De aanvraag voldoet niet aan criterium a in

pagina 4 van 5 art. 6 van de Beleidsregel. Toetsing van de overige criteria is daarmee niet aan de orde.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

mr. R.G.K. Voss
vicevoorzitter

pagina 5 van 5 **Bijlage:**
Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.